

fast ligesaa længe som denne Lov. Den ærede Rigsdagsmand før Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) har ogsaa til en vis Grad erkjendt, at der her er en Vanskelighed tilstede, og han har søgt at imødegaae den ved at angive en Udvei, som jeg for mit Vedkommende meget skal bifalde. Jeg troer, at det er den eneste Vej, ad hvilken vi nogenlunde kunne tilfredsstille den Trang, som fremstiller sig i de forskjellige Epoker af en Mand's Embedsbane. Man skal ikke give ham en Forhøielse, fordi han paa Grund af tilfældige Omstændigheder kommer i den første, anden eller tredje Klasse af Lønninger, men man skal give ham den, fordi han i et vist Antal Aar har røgtet et vist Kald. Den Omstændighed, at han i et vist Antal Aar har røgtet et vist Kald, giver en meget stor Formodning om, at han ved Udløbet af dette Aarstal er i en vis Alder; det er ikke denne i og for sig, men Udviklingen af Familielivet, som gjør et paa-trængende Kray til en Forhøielse af hans Indtægter. Naar en Mand nemlig er kommen saavidt, at han har stiftet Familie, begynder han at trænge til noget Mere, end da han var ung, og naar han er kommen saa vidt, at hans Familie udvikler sig, og Opdragelsestiden for Børnene kommer, da indtræder der igjen en Epoke, hvor han trænger til Mere end forhen, og, dersom han til den Tid ikke er kommen i den øverste Halvdeel af Lønningen, saa hjælper det ham ikke med Hensyn til de Formaal, han har at fyldestgjøre, at han kan vente at komme der om saa og saamange Aar, naar han ikke mere trænger dertil; men hans Tjenesteaar vil i Almindelighed hænge sammen med Levealderen, og derfor vil Alderstilletaget i Regelen komme ham tilgode i det Dødblik, han trænger. Jeg veed meget godt, at der med en saadan Foranstaltning er forbundet en Usikkerhed med Hensyn til Udgifterne, men det er en Usikkerhed, hvormed det gaaer ligesom med Assurance; den udlævner sig i et længere Tidsrum, og Staten kan altsaa roligt gaae ind derpaa. Naar Staten, som har en saa stor Mængde Lønninger at udrede, i det Hele taget udreder dem efter et saadant System, saa er dette undergivet de almindelige Betingelser for Livsvarighed, og de Byrder,

som paa Grund deraf i en vis Periode kunne tynge paa den, ville i Tidens Længde udlævne sig. Jeg troer altsaa ikke, at der er nogen Fare ved dette System, men der foreligger ogsaa et andet System, ved Hjælp af hvilket man kan bringe det til at faae dette ulykkelige Tal 11 ud af Loven, (det er haardt at vide, at der nødvendigvis skal være 11 lærde Skoler i Landet for Statens Regning), nemlig ved at fastsætte Gradationen i Brøf. Maafee vil man sige: Ja, men denne Brøf vil kun noie passe til et vist Tal i Summen, men dertil svarer jeg: Jo, de Ulemper, som deraf kunne opstaae, kunne afhjælpes deels af Administrationen, og deels ved den aarlige eller toaarige Bevilling; de kunne afhjælpes uden den allermindste Vanskelighed, naar Brøfen fastsætter Reglen i sin Almindelighed, thi saa ere de enkelte Undtagelser lette at komme over. Jeg troer altsaa, at, dersom der kunde blive stillet et Forslag af denne Beskaffenhed til at forandre Loven, saa vilde dog Lovens Hoveddisposition derved ikke lide nogen Forandring. Den ærede Minister har, saavidt jeg har forstaaet ham, især lagt Vægt paa, at man ikke skulde forsøge at gjøre Forandring i en Lov som denne, der er modnet ved lang Overveelse, fordi man derved let kunde forrryffe det Hele. Jeg skulde meget nødtig komme til at opfordre til at forkaste denne Lov i sin Heelhed, just fordi den, som jeg fra først af har erkjendt, afhjælper en væsentlig og vigtig Trang med Hensyn til Lønningerne, men jeg troer, at vi hellere bør forkaste den end lade os binde til dette faste Skoleantal. Jeg holder mig fuldkommen overbevist om, at, naar den ærede Minister nærmere overveier det System, som jeg har foreslaaet, nemlig at sætte Gradationen i Brøf, saa vil han komme til at indsee, at hans System i ingen Henseende derved forandres; alt det Øvrige kan staae uroftet. Jeg troer, at den ærede Minister hellere maatte gaae ind paa denne Afvigelse end opgive Loven.

Den ærede Minister har sagt, at denne Lov jo netop gaaer ud paa en Udvikling af Undervisningsvæsenet, modsat Latiniteten; ja, jeg maa oprigtigt tilstaae, at, naar jeg læser Paragrapherne igjennem, saa veed jeg ikke rigtigt, hvortil dette ligger; jeg seer vel, at der